

نومبر ۱۵ غورځون

سوله لکي پوسته ايله ۷,۵ ليرا
(اجنې ملکتر انجين ۷,۵ دولار)

اونه واهلان ايشلري ايجين استانبول بوروسه
مراجعت ايديلير .
يازي ايشلرنك مرجعي انقره مرکزدر .

حيات

خيال و انماحيات ... دنيا و اها مير و حيات قاتلم

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده ۶۴
معارف امينلکي پاشده کی دائرة

استانبول بوروسي :

استانبولده ، انقره جاده سنده ۸۷ نومروده
دائرة مخصوصه

صافی : ۷۴

آنقره ، ۲۶ نيسان ، ۱۹۲۸

۳ نجی جلد

صاحبہ

بیاض زانباقلر مملکتنده

بلکه بونوع متفکرلرک یازیلری بیلنه شیلری
تکرارلامادن عبارت عدايديله جک، بلکه بونوع
قهرمانلری تزیف ايله شلر بولونا جق ، فقط
تورکيا خلقنک بو حقیقی یارديمجیلری کندى
آبدلرینی کندیلری دیکرک دنيادن کیتمش
اولاجقلردر .

« بیاض زانباقلر مملکتنده » یالکز وعظ
وتصیحتدن عبارت دکلدرد . « بیک بر باناقلق
مملکتنک » ناصیل بر سعيه « بیاض زانباقلر »
مملکتنه تحویل ایدمیلدیکنی بزه کوسته ریور .
بر خلق مرشدی « سلیمان » ک ، بر کوی
دوقورینک ، خلق آراسندن یتیشن بر رچل
قرالنک یاپدقلرینی خاطر لاتیور . روحلراوزرنده
ایشله مهنک ناصیل انسانلر یارانابيله جکنی
آکلایبور . اثرک اک کوزل صحیفه لرندن بری ده
قیشلارلرک ناصیل بر خلق مکتبی اولدیغنی تصویر
ایدن صحیفه لردر . بو صحیفه لر بزم ایچین باشند
اشاغی بر پروغرامدر . کویلرینک اونده برنده
معلم ومکتبی اولمایان بر مملکتده یز ، بر طاقم
کویلرده داهما سنه لرجه معلم بولوندریمق
امکاتی الده ایدمیه جکز . اونک ایچین
کویلریمزک اکثریسی ایلک وحقیقی تربیه سنی
قیشلاده آلا جقدر . فینلرک قیشلارینه صوقدقلری
روح عیناً بزم امللریمزی ده خلاصه ایدیور ،
پتروف کنج فین ضابطلرینک اغرنندن شوسوزلری
سویله تیور :

« بزم یکی ملی اردومز روحاً یکی ، اعتیادلری
اعتباریله یکی ، خدمت عسکریه لرینک نتیجه لری

قونوشولان سوزلری اولره تکرارلارکن ، یه ،
ایچمه ، کینمه طرز لرینی کوسته برکن غریغوری
پتروفک کتابندن صحیفه لر او قوردم . قوماندان
اوله یدم ضابطلریمک مجتمع بولوندیغی محفلره
بو کتابک بعض صحیفه لرینی قوپه ایدم و آصاردم .
فکرلرک عمل وحیات اوزرینه مؤثر اولدیغنه
چوق قوتله ایناندیغم ایچین بو خطا بلردن نتیجه لر
بکله ردم .

خلقک رفاهنی یالکز اقتصادی محیطک
کندیلکندن انکشافنده بکله یلره حیرت ایدیورم .
بو انکشافده ، یاپیلاق فکر و قناعتلرک تأثیرینه
اهمیت ویرمه یلره شاشیورم . زراعتک ایلره مسنی
هرکس ایسته یور ، فقط کویلی یه طوپراقله ، اقلیمله
مجادله ایدم جک روح و تربیه نی ویرمزه کز بوترقی یه
سنه لرجه بیهوده یه انتظار ایدوب دورورسیکز .
قازانان بر خلق ایسته یورسیکز . قازانمانک یولنی
خلقک سوق طبعی یسندن ، ییلانمش اعتیادلرندن
ناصیل بکله یه بیلرسکز ؟ شو طوپراق ییغینندن
عبارت کویلرک ، اورتاسندن چرکفلر آقان
سوقاقلرک قالماسنی صمیمی اولارق ارزو
ایله یورسه کز بولردن ایکره نن بر خلق کتله سی
یاراتمق مجبور یئنده سیکز . ایشه « بیاض زانباقلر
مملکتنده » هیمزه بونی قوتله تلقین ایدیور .
بویله بر تلقین اکر هرکسک روحنده قوتلی
بر مفکوره او یاندیر برسه انقلابک استقبالدن
بکله دیکی « مسعود خلق کتله سی » دوغاییلر .

بو غایه نی یاپه جق متفکرلره ، بو اوغورده
سز صدا سز چالیشاق قهرمانلره احتیاج وار ،

تعلیم و تربیه اعضاسندن علی حیدر بک
افندی غریغوری پتروفک « بیاض زانباقلر
مملکتنده » اسمنده کی اثرینی ترجمه ایتدی ،
باصدیردی . بو اوافق کتابده بعض تدقیق و مشاهد
لرک خلق محبتنی آشیلامق ایسته ین موعظه لرله
برلشدیکنی کوروورسیکز ؛ بو نوع اثرله
جوق احتیاجز واردر . سنه لرجه دولتی
قورتارمق ، مملکتی دشمن استیلا سندن ،
خلقک فعالیتنه انکل اولان باغلردن قورتارمق
ایچین اک بویوک مجادله نی یامش اولان بوکونکی
نسله داهما هنوز یاپاجنی ایشلرک باشلانغیجنده
اولدیغنی دائماً خاطر لاتمغه مجبورز . بو اوافق
رساله نک قیمتی بالخاصه بو نقطه ده در . اوزون
مجادله لردن جیقان ملتدرده بعضاً یورغونلق
کورولور ، بویله بر یورغونلق روحی قوتک
ضعیفه دیکنه ، مفکوره لر پشنده قوشاجق
« قدرت » ک آزالدیغنه دلالت ایدم . بزم ایچین
اک مهم تهلکه ودر . بوندن قورونمق ایچین ده
هر زمان خلق قارشیسندن وظیفه لریمزی
اخطار ایله ین اثرله احتیاج واردر ، حیدر
بکک ترجمه ایتدیکی کتاب کوزلری خلقه
چویرمک لزومنی اخطار ایله ین خطا بلردر .

الیمده اولسه حیدر پاشا - آنقره آراسنده
سیاحت ایله ین هر یولچینک اله بوکتابی ویریر ، بو
اثری او قوتدیر برکن بر طرفندن ده جوارده طوپراق
ییغینندن عبارت اولان کویلره باقدیریردم . معلم
اولسه یدم چوجوقلره بولوندیغم شهرک کنار
سوقاقلرینی کزدیریرکن ، اولر ایچنده

مدنیت اولجوسی

اجتماعیات

— ۴ —

نهی

ترقی فکرینک متأ و تطاملی

انکلیز نظامیلمکله کوره ترقی فکری

— ۲۳ —

(۱۹) نجی عصره کلینجه به قادار ترقی فکری بوتون الهامی دیگر صنفلرک کافه سندن جانلی اولارق بورژوا صنفنک نیکیلدکی و مثبت علملرک ترقی سندن آلاراق ساده جه عقلی برصفه ده ، دها دوغروسی فکریاتجیلک ساحه سنده انکشاف ایدیوردی . متباداً قوتلنمک و بالنتیجه سیاسی و اجتماعی بر طمر تأمین اتمک ایسته یین بو صنف نظرند دین و موناشری سله لرینک قیمتی آرتق قالمادیفندن بوتون امیدلرک یکی بر اعتقاده باغلا نوسی بر ضرورت اولشدی . نته کم فرانسیز فیلسوف و سیاسیلرندن (واشه رو) [۱۸۰۹ - ۱۸۹۷] ، بو یکی اعتقادک اهمیتنی آکلانیرکن : « بر معتقد ایچون ایمان نه ایسه بزم ایچون ترقی عتیقه سی عینی شیدر . هیچ کیمسه بزدن بو اعتقادی آلاماز . چونکه دیغزک باش حقیقتیدر . » دییوردی . ایسته بو عتیقه نکه تأثیرله

هاثله انکیز برجهت کوروپورز . زیراسونجیلر و تکملر قایناغندن ایچنجه بشرینک کنجشدیکی شبه سزدر ، طبقی فاوستک کنجشدیکی کی . لکن عینی زمانده ، استقبال ایچون دها قورقوج بر اختیارلقی حاضر لاقنده در .

بویله جه ، سوردیغمز شوسؤاله : « کرک فردلر کرک برعضویت اولوق اعتباریله یاشاماسی و انکشاف اتمه سی مطلوب جمعیت نقطه نظرندن معشری حیات شرائطنک ترقیسی نه در ؟ » برقطنی جواب اولادیفنی کوروپورز . زیرا فردلرک حیات شرائطنک اییلشدیکی کوستره ن علامتلی ایلری به سورمک قولای ایسه ده بوعلامتلردن بعضیلرینک استقبالده زمهره نکه انحلالی عالم لرینی اشارت ایتدکلری محققدر . دیگر طرفدن استقبالی اییلشدرمک ایسته یین هر جمعیت حال حاضرده فداکارلقی اتمکله مجبوردر . او صورتله که اجتماعی فاقیت و ترقی درجه سنی اولچمک ایسته یینلر بو فداکارلقلرک ترازیده عظیم اغیرلقی تشکیل ایتدیکنی کوروپورلر . بز کورمیه حکمز بر استقبالی حاضر لاق ایچون بوکون صبرله وجارتنله جه د اتمه لی بز ، فدانی یتشدیرن میوه سنی بیه جکنه امیددی اولمایان اختیارلرکی . بوسمی قبول اتمه مزک سببی چوجوقلریمزک و بوتون سود کلریمزک اوندن مستفید اولمالری آرزوسیدر . حیات ، نوخومی اکه بی برینه ، بیشی و محصولی طوبیلامانی دیگرینه نصیب قیلیور .

محمد عزت

تولداتک تناقصی موقت وایلک بردوره ایچون تفوق علامتی اولابیلیر ، فقط بو علامتک تمادبسی ، عائد اولدینی زمهره نکه ضعفه ویا محوینه اشارتدر . اتخارلرک ، داه الکثولک ترقی سندن ، یاخود عصی وروحی خسته لقلرک آرتما سندن بر فائق اولدینی بدیهیدر . لکنی بو فائقلرک بر خصوصیتی وار : اونلر اکثراً برمدنیک حیات سوبه سنی بوکسه لته ن ترقیلرک عکس تأثیری اولارق میدانه کلیور ، دها فضله زینکینک ، حرثک دها فضله تعممی ، فردلرک عاٹله محیطندن جیقوب دها فضله حریته مالک اولمالری ایله برابر مشاهد اولونویور . بوشانعه و آیریلقلرک تزیادی ده بویله در . اولرده رفاه و حرث ایله برابر آرتییورلر . بوندن دولایی رفاه و حرثک دها مبذول اولدینی بوکسک صنفلرده بوشانعه لر و آیریلقلرک آشای صنفلردن دها جوق کورولمکده درلر . آشای صنفلر نه نسبتده بوکسه لیرلر نه اونستده اولرده بوعلامتلرک آرتدینی کورولویور . مع مافیه سینه سنده اتخارلرک آرتدینی ، روحی خسته لقلرک انکشاف ایله دیکی ، کثول استهلاکنک چوغالدفنی و عاٹله رابطه لرینک که وشه دیکی بر جمعیتک نه استقبالی اولابیلیر ؟

اجتماعیاتجیلر جوق دفعه شو فکری ایلری سورمشلردر : ریوکسک مدنیت ، بالخاصه آتدینی ترقی آدیلری نتیجه سی اولارق انحطاطه واریر . بوادعا جوق دفعه بسط ابدلش ، حتی اونی اثبات اتمک ایسته یینلر ، باشقه باشقه نقاط نظرندن اولقله برابر ، مبذول دلیللر اورنایه قویمشلردر . روسو فساد اخلاق حقنده بارلاق صحیفه لر یازمشدر . اوکا نظراً اخلاق فسادینک سببی علوم و صنایعک انکشافیدر . « عقد اجتماعی » ، ولفنک نقطه نظرینه اشتراک ایله یین معاصرری دالامه ر بیله روسونک ، ایچنده بومدعاسنی درمیان ایتدیکنی اثرینک کندیسته بو بوک بر شرف تأمین ایله دیکنی سوبله مشدر . صوک زمانلرده اجتماعیاتجیلردن غومیلوویج بر قومده مدنیتک خسته لقی باشلانغیجی اولدیفنی ادعا اتمشدر . دها کنیش برنقطه نظرندن ، آرسن دومون ، شوسؤالی سورویوردی : « معاصر مدنیت برزهر دکلیدر ؟ » و جواب ویر . ییوردی : خیر ، لکن اونده زهرلی بر عنصر واردر ، اوده عاٹله بی وطنی ، عرقی نظر دقته آلمایان فردی غایه جیلکدر . »

بوسورتله بشری جمعیتلرک مقدراتنده نوعما

مدنیت درجه سندن بعضی علامتلی وارله اونلرک معناسی حقنده شبه لر و ترددلر حاصل اولابیلور : وفیات درجه سی ، حرث ، جرملرک مقدار ونسبی بوقیلدندر . دیگر طرفدن همان هرکس طرفندن بلاتردد مدنیت علامتی اولارق قبول ایدیلر جهت مادی رفاهدر . اولکی مقاله لریمزده تدقیق ایله دیکنم بونقطه لره علاوه ، یک معضل بر ماهیتده اولدقلری جهتله بر باقیشدن حیات شرائطنک ترقی سنی ، دیگر باقیشدن عینی زمانده تدینی افاده ایده یین علامتلی کوزدن کچیرمک لازمدر . تولدات ، اتخار ، عصی خسته لقلر و بونلر بوزندن وفیات ، بوشانعه و آیریلقلرک مقداری بوجه دندر .

فی الواقع ، برمدنیتک قیمتی موضوع بحث اولدینی وقت تولدات رقلری ناسل تفسیر ایله ملی ؟ هیچ شبه بوق که بوکونکی مدنیت بر طرفدن دها فضله ثروت وجوده کتیریور ، و بو ثروتک داغیلما سنی تأمین ایدیور ، حیات سوبه سنی بوکسه لتیور ، دهموقرانجه فکری ، حرثی تعمیم ایله یور ، فقط عینی زمانده تولداتک آزالدیفنی کوروپورز . احوالده تولدات تناقصی برترقی به ، برصلاحه علامتیدر ؟ برخیرمی بوقه بر شریدر ؟ بوتناقصی ایی برشی عد ایده نلر چوقدر ؟ بو سایه ده عاٹله باباسنک یوکلرینک خفیفله دیکی ، بناء علیه عاٹله نکه مادی حیات شرائطنک دوزمه سی ، شخص بشره دها فضله اعتنا کوسترله سی ، حیات فاوغاسنده هرکک مساعد شرائطله اورنایه جیقاراق استعدادینه کوره موقع الده اتمه سی ممکن اولاجقدر طن اولونیور . حالبوکه تولداتک آزالسیله نه ایله الامر جمعیتک محو اولاجفنی دوشونلر بونی بر فلاکت عد ایتمکده درلر . ایستر ایسته مر آرز چوجوق دنیایه کتیرن منلر جوق چوجوق کتیره نلره برکون مغلوب اولاجقلردر . بومثله مملکتک آتینی دوشونلری دائماً علاقه دار ایدر . « انحطاط حالده اولمایان بر مدنیتک اوصافی نه در ؟ » سؤاله قارشى رومانجی پول بورژوا شو جوائی ورییور : « بر مملکتک جوق وکوزلر چوجوقلر یتشدیرمه سی وشجیع هرکدرلر میدانه قویماسی ... » وادعا ایدیور که بوا یکی دستوری تحلیل ایدن کیمسه بوتون فردی و اجتماعی فضیلتلری اونده مندیج کورور . دیمک که بورژوا به کوره اعظمی مقداره تولدات اجتماعی ترقینک بر علامتی عدا اولونویور . بو درجه ده بارز تناقضلر قارشیدنه تولداتک آزالما سندن برمدنیتک تعالی سته می ، تدیسنه می علامت اولدیفنی کسدرمک مشکدر . احتمال شوسوبله نه ییلیر :